

UMOWA GRANTOWA NR.....

zawarta w Warszawie, w dniu **XXX** pomiędzy:

Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego (FRDL) z siedzibą: ul. Żurawia 43, 00-680 Warszawa, wpisaną do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000052000 posiadającą NIP 5220001895, zwaną dalej „Operatorem”, reprezentowaną przez **Katarzynę Zakroczymską**, dyrektorkę Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny oraz **Dorotę Głazewską-Ziemilską**, kierowniczkę finansową Programu, działające na podstawie pełnomocnictwa Zarządu FRDL z dnia 10 maja 2021 r:

a organizacją: **XXX**

z siedzibą: **XXX**

wpisaną

[DO WYBORU]

- do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem **XXX**
- do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem **XXX**,
- do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pod numerem **XXX**
- do ewidencji stowarzyszeń zwykłych, prowadzonej przez **XXX**, posiadającą REGON **XXX**, NIP **XXX**, zwaną dalej „Grantobiorcą”, reprezentowaną przez:
  - (1) Imię, nazwisko, funkcja
  - (2) Imię, nazwisko, funkcja

Operator i Grantobiorca łącznie zwani są dalej „Stronami”, indywidualnie zaś „Stroną”.

Artykuł 1: DEFINICJE

Na potrzeby niniejszej umowy, Strony ustalają znaczenie następujących pojęć:

- 1.1. **Program** – program grantowy „Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny” finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 [*Programme Active Citizens Fund - Regional under the European Economic Area (EEA) Financial Mechanism 2014-2021*], prowadzony przez konsorcjum w składzie: Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego (lider konsorcjum), Fundacja Edukacja dla Demokracji i Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, na podstawie Porozumienia w sprawie Realizacji Programu (zwanego dalej „Porozumieniem”) zawartego w dniu 1 września 2020 r. między Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego a Biurem Mechanizmów Finansowych z siedzibą w Brukseli (zwanym dalej „BMF”).
- 1.2. **Operator** - konsorcjum w składzie: Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego (lider), Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Fundacja Edukacja dla Demokracji.
- 1.3. **Generator** - elektroniczny system naboru wniosków i zarządzania projektami udostępniony przez Operatora i stanowiący narzędzie informatyczne służące do składania wniosków i ich oceny, zgłaszania i zatwierdzania modyfikacji wniosku oraz do składania i weryfikowania sprawozdań.
- 1.4. **Umowa/ Umowa Grantowa** – niniejsza umowa regulująca wzajemne zobowiązania Stron związane z przekazaniem przez Operatora i wykorzystaniem przez Grantobiorcę grantu na realizację wyłonionego w konkursie projektu przyznanego w ramach Programu.
- 1.5. **Wniosek** – dokument złożony przez Grantobiorcę, zarejestrowany w Generatorze pod numerem **XXX**, stanowiący Załącznik nr 1 do Umowy.

- 1.6. **Projekt** – planowane przez Grantobiorcę działania oraz ich rezultaty przedstawione we Wniosku, odpowiadające celowi Programu i zgodne z obowiązującymi w Programie zasadami i wytycznymi.
- 1.7. **Grant** – bezzwrotne wsparcie finansowe, przeznaczone na pokrycie maksymalnie 100% całkowitych kosztów kwalifikowanych związanych z realizacją Projektu.
- 1.8. **Koszty kwalifikowane** – koszty faktycznie poniesione przez Grantobiorcę, zgodnie z zasadami określonymi w dokumencie stanowiącym Załącznik nr 3 do Umowy i kwalifikujące się na podstawie tych zasad do sfinansowania w ramach Grantu.
- 1.9. **Grantobiorca** - podmiot, który otrzymał Grant i z którym podpisano Umowę na realizację projektu samodzielnie lub w partnerstwie.
- 1.10. **[OPCJONALNIE] Partner** – podmiot wymieniony we Wniosku, który zobowiązał się do współpracy z Grantobiorcą przy realizacji Projektu na zasadach ustalonych w umowie partnerskiej zawartej między Grantobiorcą a Partnerem.
- 1.11. **Płatność początkowa** - płatność zaliczki na koszty kwalifikowane ponoszone w związku z realizacją Projektu, wskazana we wniosku o płatność zaliczkową.
- 1.12. **Weksel** - papier wartościowy zawierający zobowiązanie Grantobiorcy do zapłacenia wskazanej kwoty pieniężnej Operatorowi stanowiący zabezpieczenie prawidłowej realizacji Projektu i wydatkowania otrzymanego Grantu.
- 1.13. **Płatność okresowa** – płatność kwoty, która przyznawana jest po rozliczeniu poprzedniej transzy i złożeniu sprawozdania okresowego z realizacji projektu
- 1.14. **Płatność końcowa** – refundacja określonych w Umowie i poniesionych na realizację Projektu kosztów kwalifikowanych, ujętych we wniosku o płatność końcową, dokonywana na rachunek bankowy Grantobiorcy po zaakceptowaniu sprawozdania merytorycznego i finansowego z całości poniesionych kosztów.
- 1.15. **Okres kwalifikowalności kosztów** – okres, w którym mogą być ponoszone koszty kwalifikowane w ramach Projektu, określony w pkt. 2.3.
- 1.16 **Dzień roboczy** – każdy dzień od poniedziałku do piątku, poza dniami ustawowo wolnymi od pracy.
- 1.17. **Podręcznik** – „Podręcznik dla Wnioskodawców i Grantobiorców Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Konkurs na projekty tematyczne” określający zasady składania i oceny wniosków w konkursach dotacyjnych prowadzonych w ramach Programu oraz realizacji i rozliczania projektów dofinansowanych ze środków dotacji przyznawanych w Programie, zamieszczony na stronie <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/>

Artykuł 2: PRZEDMIOT UMOWY

- 2.1. Operator, działając w imieniu BMF na podstawie Porozumienia, zobowiązuje się przekazać Grantobiorcy, na warunkach opisanych w Umowie, Grant w wysokości nieprzekraczającej **XXX** EUR (słownie: ..... 00/100 EUR), co stanowi nie więcej niż 100% kosztów kwalifikowalnych, przeznaczony na realizację Projektu przedstawionego we Wniosku nr **XXX**, stanowiącego **Załącznik nr 1** do Umowy, a Grantobiorca zobowiązuje się do wykorzystania Grantu na realizację Projektu, zgodnie z warunkami opisanymi w Umowie. Grant przekazany zostanie ze środków zgromadzonych na rachunku BMF, prowadzonym w banku ING Belgium, pozostającym do dyspozycji Grantodawcy.
- 2.2. Grantobiorca wnosi wkład własny / nie wnosi wkładu własnego w wysokości **XXX** EUR (słownie: ..... 00/100 EUR), przeznaczony na realizację Projektu przedstawionego we wniosku.
- 2.3. Grantobiorca zobowiązuje się do realizacji Projektu oraz wykorzystania Grantu [OPCJONALNIE] i wkładu własnego na warunkach określonych w punkcie 2.1 [OPCJONALNIE] i 2.2 w okresie od **XXX** do **XXX**.

Artykuł 3. OŚWIADCZENIA I ZOBOWIĄZANIA GRANTOBIORCY

- 3.1. Grantobiorca oświadcza, że działa w interesie publicznym, przestrzega praw człowieka, kieruje się w swoich działaniach wartościami demokratycznymi, w szczególności uniwersalnymi wartościami poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, rządów prawa i ochrony praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości.

3.2 Grantobiorca oświadcza, że wszystkie informacje przedstawione przez niego we Wniosku oraz w dokumentach dostarczonych Operatorowi przed podpisaniem Umowy są prawdziwe i aktualne oraz że nie zataił jakichkolwiek informacji mogących mieć wpływ na zawarcie i realizację Umowy.

3.3. Grantobiorca zobowiązuje się do poinformowania Operatora w formie dokumentowej w terminie 14 dni roboczych o wszelkich istotnych zmianach dotyczących jego sytuacji prawnej lub finansowej (w tym o wszczęciu postępowania o upadłości, likwidacji itp. lub o zmianie statusu jako płatnika podatku VAT itp.), a także o wszelkich nieprawidłowościach przy realizacji Projektu i wykorzystaniu Grantu lub o podjęciu decyzji o zaprzestaniu realizacji Projektu. W szczególności za nieprawidłowość przyjmuje się jakąkolwiek niezgodność z Umową, zasadami Programu określonymi w Podręczniku lub z powszechnie obowiązującym prawem. W szczególności za nieprawidłowość przyjmuje się jakąkolwiek niezgodność z Umową, zasadami Programu określonymi w Podręczniku lub z powszechnie obowiązującym prawem. Poinformowanie w formie dokumentowej oznacza złożenie oświadczenia w postaci dokumentu, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie. Dokumentem może być dowolny nośnik informacji umożliwiający Operatorowi zapoznanie się z treścią oświadczenia, w szczególności wiadomość e-mailowa lub skan oświadczenia podpisane przez osobę składającą oświadczenie, uprawnioną do reprezentacji Grantobiorcy.

3.4. Grantobiorca oświadcza, że zapoznał się z Podręcznikiem i wyraża zgodę na przestrzeganie zasad Programu określonych w Podręczniku. Strony zgodnie postanawiają, że zmiany zasad Programu określonych w Podręczniku, w tym zmiany dotyczące Kosztów kwalifikowanych, nie wymagają zmiany niniejszej Umowy i będą wiążące dla Grantobiorcy, a także znajdą zastosowanie do kosztów ponoszonych przy realizacji Projektu, od chwili powiadomienia Grantobiorcy o wprowadzeniu danej zmiany w Podręczniku. Ponadto, Grantobiorca w szczególności zobowiązuje się do realizacji Projektu zgodnie z zasadami zawartymi w **Załączniku nr 3** do Umowy.

3.5 Grantobiorca odpowiada za działania lub zaniechania osób trzecich, z pomocą których realizuje Projekt, [OPCJONALNIE w szczególności Partnera/Partnerów], jak za działania i zaniechania własne.

3.6. Grantobiorca zobowiązuje się do złożenia weksla *in blanco* wraz z deklaracją wekslową, stanowiącym zabezpieczenie prawidłowej realizacji Umowy, co jest warunkiem dokonania wypłaty Grantu. Zabezpieczenie prawidłowej realizacji Umowy ustanawiane jest na okres od początku realizacji Projektu do zatwierdzenia sprawozdania końcowego. Weksel zostanie zwrócony Grantobiorcy po zatwierdzeniu sprawozdania końcowego w sposób ustalony przez Strony w deklaracji wekslowej (załącznik nr 4). Umowa wchodzi w życie pod warunkiem złożenia weksla. Niezłożenie weksla w terminie ustalonym przez Operatora zwalnia Operatora z zobowiązań wynikających z Umowy.

3.7. Grantobiorca zobowiązuje się do przekazania osobom, których dane osobowe są udostępnione w ramach realizacji Umowy, informacji zawartych w art. 9 ust. 1-9 poniżej. Grantobiorca zobowiązuje się udokumentować spełnienie tego obowiązku na każde żądanie Operatora lub Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

3.8. Wersję papierową Umowy wraz ze wszystkimi załącznikami Grantobiorca jest zobowiązany przechowywać nie krócej niż trzy lata od zakończenia Programu Aktywni Obywatele - Fundusz Regionalny, rozumianego jako przyjęcie przez BMF końcowego sprawozdania od Operatora. O dacie przyjęcia tego sprawozdania Operator informuje Grantobiorcę mailowo, co ze względu na termin realizacji Programu Aktywni Obywatele - Fundusz Regionalny nastąpi najwcześniej w 2025 roku.

3.9. [OPCJONALNIE] W przypadku Projektu realizowanego w partnerstwie, Grantobiorca ponosi pełną odpowiedzialność za realizację Projektu, zarówno pod względem merytorycznym, jak i finansowym, oraz zobowiązuje się do zapewnienia, że Partner będzie przestrzegał wszystkich zasad i wymogów dotyczących realizacji Projektu i wykorzystania Grantu, takich samych, jakie obowiązują Grantobiorcę.

Artykuł 4. PŁATNOŚCI GRANTU

4.1. Operator dokonuje płatności w ramach Umowy okresowo w następujących transzach:

- a) płatność początkowa w wysokości **XXX** EUR – płatna w terminie 15 dni roboczych od dnia złożenia ostatniego podpisu na Umowie, pod warunkiem otrzymania przez Operatora

prawidłowo wystawionego weksla *in blanco* wraz z deklaracją wekslową, zgodnie z pkt. 3.9 niniejszej Umowy;

- b) płatność okresowa w wysokości **XXX** EUR – płatna w terminie 15 dni roboczych od zatwierdzenia pierwszego sprawozdania okresowego;
- c) [OPCJONALNIE] druga płatność okresowa w wysokości **XXX** EUR – płatna w terminie 15 dni roboczych od zatwierdzenia drugiego sprawozdania okresowego;
- d) płatność końcowa w wysokości do **XXX** EUR – płatna w terminie 15 dni roboczych od zatwierdzenia sprawozdania końcowego. Ostateczna wysokość płatności końcowej odpowiadać będzie pozostałej kwocie całkowitych Kosztów kwalifikowalnych, rzeczywiście poniesionych i zatwierdzonych przez Operatora jako kwalifikujące się do pokrycia z Grantu. Kwota ta zostanie pomniejszona o odsetki wygenerowane na rachunku, o którym mowa w punkcie 4.2 poniżej.

4.2. Płatności będą dokonywane na wyodrębniony rachunek bankowy [OPCJONALNIE subkonto bankowe] Grantobiorcy, prowadzony w banku **XXX** w **złoty polski** o numerze IBAN **XX XXXXXXXXXXXXXXX** (SWIFT **XXXX**), przeznaczony wyłącznie na dokonywanie płatności związanych z realizacją Projektu. Za dzień wypłaty środków Grantu uznaje się dzień obciążenia rachunku, z którego dokonywana jest wypłata Grantu.

4.3. W przypadku zmiany numeru rachunku bankowego, o którym mowa w pkt 4.2 powyżej, Grantobiorca zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o tym Operatora w formie dokumentowej.

4.4 W uzasadnionych przypadkach Operator może zwiększyć liczbę płatności i zmniejszyć wysokość płatności poszczególnych transz Grantu. Zmiana taka wymaga podpisania aneksu do Umowy.

4.5. Operator jest uprawniony do wstrzymania płatności, poza przypadkami określonymi w art. 4.1, w przypadku, gdy:

- a) prowadzony przez Operatora monitoring lub kontrola wskazują na nieprawidłowości w realizacji Projektu lub wykorzystaniu Grantu;
- b) Operator otrzymał informacje o nieprawidłowościach lub oszustwach przy realizacji Projektu i wykorzystaniu Grantu.

4.6. Operator może także zawiesić płatności, w przypadku, gdy BMF nie przekaże środków przeznaczonych na finansowanie Programu, o czym Operator niezwłocznie poinformuje Grantobiorcę drogą mailową. W takiej sytuacji Strony Umowy zobowiązują się niezwłocznie ustalić zasady dalszej współpracy lub zakończyć działania w ramach Umowy.

4.7. Operator nie jest zobowiązany do pokrycia wzrostu kosztów Projektu ponad przyznaną kwotę grantu.

Artykuł 5. SPRAWOZDANIA

5.1. Grantobiorca zobowiązany jest do złożenia **merytorycznych i finansowych sprawozdań okresowych** w następujących terminach:

- a) Pierwsze sprawozdanie okresowe, po wydatkowaniu co najmniej 70% otrzymanych środków w ramach płatności początkowej, jednak nie później niż do **XXX**;
- b) Drugie sprawozdanie okresowe, po wydatkowaniu co najmniej 70% środków otrzymanych w ramach płatności okresowej oraz wszystkich środków nierozliczonych w pierwszym sprawozdaniu okresowym, jednak nie później niż do **XXX**;
- c) [OPCJONALNIE] Trzecie sprawozdanie okresowe, po wydatkowaniu co najmniej 70% środków otrzymanych w ramach drugiej płatności okresowej oraz wszystkich środków nierozliczonych w drugim sprawozdaniu, jednak nie później niż do **XXX**.

5.2. Kwoty pieniężne w sprawozdaniach finansowych wyraża się w euro, stosując do przeliczenia kosztów poniesionych i zaksięgowanych w złotych polskich **kurs przewalutowania przez bank transz Grantu** wpływających na rachunek lub subkonto bankowe, o którym mowa w pkt. 4.2. Niewydatkowane w danym okresie sprawozdawczym środki grantu zostaną rozliczone w kolejnym okresie sprawozdawczym po kursie zastosowanym przez bank do przewalutowania transzy Grantu, z której pochodzą. Do ustalenia kwoty płatności końcowej, pokrywającej koszty poniesione przez Grantobiorcę

w formie prefinansowania, wykazywane w sprawozdaniu końcowym, stosuje się kurs zastosowany przez bank Grantobiorcy do przewalutowania poprzedniej, przekazanej przez Operatora płatności okresowej.

5.3 Okresowe sprawozdanie należy złożyć w Generatorze udostępnionym przez Operatora na stronie aktywniobywatele-regionalny.org.pl.

5.4. W przypadku niewydatkowania co najmniej 70% otrzymanych w poprzedniej transzy środków przed terminem złożenia sprawozdania okresowego wymienionego w punkcie 5.1 Grantobiorca zobowiązany jest zgłosić planowaną zmianę terminu złożenia sprawozdania w sposób opisany w art. 6 pkt 2.

5.5. Grantobiorca zobowiązany jest do złożenia **merytorycznego i finansowego sprawozdania końcowego** w terminie **do 30 dni kalendarzowych** od końcowej daty realizacji Projektu, określonej w pkt 2.3 w Umowie.

5.6. **Zmiana terminu złożenia sprawozdania końcowego** możliwa jest jedynie w przypadku wyrażenia zgody przez Operatora na przedłużenie okresu realizacji Projektu oraz podpisania aneksu do Umowy, zgodnie z art. 6 pkt 4.

5.7. Końcowe sprawozdanie należy złożyć w Generatorze udostępnionym przez Operatora na stronie <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl>. Następnie, zatwierdzone przez Operatora sprawozdanie należy podpisać przez osoby upoważnione do reprezentacji Grantobiorcy i i dostarczyć Operatorowi.

5.8. Weryfikacja sprawozdania następuje w ciągu **30 dni roboczych** od dnia udostępnienia w Generatorze.

5.9. Operator zastrzega sobie prawo wezwania Grantobiorcy do poprawienia błędów, dostarczenia dodatkowych informacji lub dokumentów w trakcie weryfikacji sprawozdań. W takiej sytuacji termin weryfikacji zostaje przedłużony o 30 dni roboczych, licząc od dnia otrzymania wymaganych informacji lub dokumentów.

5.10. Grantobiorca zobowiązany jest do naprawienia błędów, dostarczenia dodatkowych informacji lub dokumentów w ciągu 10 dni roboczych (lub 5 dni roboczych - przy kolejnych wezwaniach) od daty otrzymania wezwania, rozumianego jako dzień, w którym Operator wysłał wezwanie drogą elektroniczną.

5.11 W razie braku odpowiedzi ze strony Grantobiorcy, Operator maksymalnie trzy razy wezwie Grantobiorcę do poprawienia błędów, dostarczenia dodatkowych informacji lub dokumentów w trakcie weryfikacji jednego sprawozdania. Dalszy brak odpowiedzi może skutkować żądaniem zwrotu całości lub części Grantu, zgodnie pkt. 12.4 i rozwiązaniem Umowy.

Artykuł 6. MODYFIKACJE WNIOSKU

6.1. W trakcie realizacji Projektu Grantobiorca może wprowadzać modyfikacje w przedstawionych we Wniosku działaniach (wprowadzenie nowego działania i/lub rezygnacja z działania wcześniej zaplanowanego), harmonogramie i budżecie, pod warunkiem, że są one uzasadnione i nie powodują:

- a) zmiany zasadniczego zakresu Projektu i spodziewanych rezultatów,
- b) przedłużenia terminu zakończenia realizacji działań po 30 kwietnia 2024 roku,
- c) zwiększenia kosztów pośrednich powyżej 15% kosztów zatrudnienia personelu projektowego,
- d) zwiększenia kwoty przyznanej w ramach Grantu określonej w pkt 2.1.

6.2. Grantobiorca zobowiązany jest zgłosić Operatorowi planowane modyfikacje wraz z ich uzasadnieniem nie później niż 40 dni kalendarzowych przed planowaną zmianą i nie później niż 60 dni kalendarzowych przed datą zakończenia realizacji Projektu. Zmiany należy zgłosić za pośrednictwem Generatora lub w innej ustalonej formie dokumentowej. Zgłoszenie zostanie rozpatrzone przez Operatora w ciągu 10 dni roboczych od daty otrzymania, a informacja o ich zatwierdzeniu lub odmowie zatwierdzenia zostanie przekazana drogą elektroniczną.

6.3. Grantobiorca nie musi zgłaszać Operatorowi modyfikacji polegających na:

- a) przesunięciach kosztów w ramach danego działania,
- b) zmianie ogólnego kosztu danego działania, o ile kwota ta nie przewyższa 10% wartości tego działania określonych w budżecie Wniosku,

- c) zmianie kosztów wynagrodzeń personelu, nieprzekraczającej 10% kosztów tego wynagrodzenia w ramach danej pozycji budżetowej, określonych w budżecie Wniosku.

6.4. Z zastrzeżeniem warunków opisanych w pkt. 6.1 następujące zmiany wymagają sporządzenia aneksu do Umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności:

- a) zmiana końcowej daty realizacji projektu wskazanej w pkt. 2.3;
- b) zmiana wysokości i liczby wypłacanych transz Grantu wskazanych w pkt. 4.1;
- c) zmiany budżetu z wyłączeniem przypadków opisanych w pkt 6.3;
- d) [OPCJONALNIE] zmiana rodzaju wskazanych w umowie środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych wskazanych w umowie w pkt. 7.5;
- e) [OPCJONALNIE] zmiana Partnera.

Artykuł 7: WYKORZYSTANIE GRANTU

7.1. Grantobiorca zobowiązany jest do wykorzystania, rozliczania i dokumentowania wydatków pokrywanych z Grantu [OPCJONALNIE] i wkładu własnego zgodnie z zasadami opisanymi w Podręczniku oraz w dokumencie stanowiącym **Załącznik nr 3** do niniejszej Umowy.

7.2. W przypadku wystąpienia podczas realizacji Projektu jakichkolwiek kosztów niekwalifikowanych Grantobiorca zobowiązany jest do ich pokrycia z innych środków niż Grant [OPCJONALNIE] lub jako wkład własny.

7.3. Grantobiorca zobowiązany jest do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją Umowy zgodnie z przepisami prawa o rachunkowości, jednak nie krócej niż trzy lata od zakończenia Programu rozumianego jako przyjęcie przez BMF końcowego sprawozdania od Operatora. O dacie przyjęcia tego sprawozdania Operator poinformuje Grantobiorcę mailowo, co ze względu na termin realizacji Programu nastąpi najwcześniej w 2025 roku.

7.4. [OPCJONALNIE] Operator wyraża zgodę, aby Grantobiorca zaliczył do kosztów bezpośrednich Projektu całość kosztów zakupu następujących środków trwałych: **XXX** pod warunkiem, że są one integralnym i niezbędnym elementem realizacji Projektu i mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia zakładanych rezultatów, będą ubezpieczone i użytkowane w okresie 5 lat od daty zakończenia realizacji Projektu oraz nie będą wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej i nie zostaną sprzedane w celu osiągnięcia zysku.

Artykuł 8: INFORMACJA I PROMOCJA

Grantobiorca jest zobowiązany do:

8.1. realizacji **Planu działań komunikacyjnych**, który stanowi **Załącznik nr 2** do Umowy (w tym do przeprowadzenia co najmniej jednego działania informującego o Projekcie, postępach w jego realizacji i osiągniętych rezultatach w przypadku otrzymania Grantu do 50.000 EUR lub do przeprowadzenia co najmniej dwóch takich działań w przypadku Grantu o wysokości równej lub wyższej niż 50.000 EURO);

8.2. bieżącego udostępniania informacji o Projekcie w internecie na własnej stronie internetowej, podstronie Projektu lub profilu Projektu na portalu społecznościowym Facebook;

8.3. informowania o otrzymanym Grancie:

- a) poprzez zamieszczanie na przygotowywanych w ramach projektu materiałach (w przypadkach wskazanych w Podręczniku) anglojęzycznego logotypu Programu z napisem *Iceland, Liechtenstein, Norway. Active Citizens Fund*, a także następującej informacji o finansowaniu: **Projekt finansowany z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele - Fundusz Regionalny**;
- b) poprzez wyraźne informowanie o przyznanym Grancie podczas wszelkich wydarzeń realizowanych w ramach Projektu;
- c) poprzez oznaczanie zakupionych w ramach Projektu środków trwałych anglojęzycznym logotypem i informacją: **Sfinansowano z grantu nr [numer umowy grantowej] z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele - Fundusz Regionalny**;
- d) poprzez umieszczanie tablic informacyjnych i pamiątkowych (w przypadkach wskazanych w Podręczniku);

- e) poprzez stosowanie na dokumentach finansowych zapisu: **Sfinansowano z grantu nr [numer umowy grantowej] z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele - Fundusz Regionalny;**

8.4. bieżącego kontaktu z Operatorem w kwestiach komunikacyjnych zgodnie z *Podręcznikiem dla Wnioskodawców i Grantobiorców Programu*, w tym zwłaszcza do informowania o:

- a) aktualnej stronie, podstronie lub profilu Projektu;
- b) planowanych działaniach i wydarzeniach mających aspekt komunikacyjny;
- c) rezultatach Projektu;

8.5. zapewnienia dostępności i równego traktowania podczas realizowanych w ramach Projektu działań i wydarzeń;

Artykuł 9: OCHRONA I PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH

9.1. Zgodnie z art. 13 i 14 RODO Grantobiorca zostaje poinformowany, że:

- a) Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. J. Regulskiego z siedzibą w Warszawie (ul. Żurawia 43) prowadzi w konsorcjum z Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego z siedzibą w Warszawie (Kopernika 17) i Fundacją Edukacja dla Demokracji z siedzibą w Warszawie (ul. Nowolipie 9/11) Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny opisany w art. 1 pkt 1 Umowy;
- b) organizacje wymienione w pkt. a) powyżej są współadministratorami (dalej Współadministratorami) w stosunku do następujących kategorii danych osobowych: imię, nazwisko, dane kontaktowe w postaci e-mail, numer telefonu, wizerunek, zawartych we wniosku lub podanych w toku rozpatrywania przyznania grantu oraz realizacji projektu ze środków Programu:
  - (i) osób uprawnionych do reprezentowania Grantobiorcy,
  - (ii) osób upoważnionych przez Grantobiorcę do składania oświadczeń wiedzy i woli,
  - (iii) innych osób występujących po stronie Grantobiorcy, których dane zostały przekazane Współadministratorom w celu wykonania Umowy (w tym koordynatorów projektu realizowanego na podstawie Umowy, innych osób biorących udział w realizacji Projektu i w prowadzeniu działań promocyjnych),

[OPCJONALNIE W PRZYPADKU PROJEKTÓW PARTNERSKICH] (iv) Ponadto Grantobiorca przekaże Operatorowi dane osób wymienionych powyżej, występujących po stronie Partnera/Partnerów.
- c) W sprawach ochrony danych osobowych każda ze Stron oraz osób, których dane są przetwarzane, mogą kontaktować się pod następującymi adresami:
Współadministratorzy: rodo.aofr@frdl.org.pl;
Grantobiorca: **XXX**
- d) Współadministratorzy przetwarzają podane dane osobowe osób, o których mowa w pkt. b) w celu realizacji Programu i Projektu, w tym w szczególności w celach: kontaktowym, sprawozdawczym, promocyjnym, upublicznienia danych zgodnie z Umową i w celu archiwizacyjnym (tj. na podstawie prawnie uzasadnionego interesu Współadministratorów, którym jest umożliwienie realizacji Programu oraz jego promocji, czyli na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f) RODO) oraz w celu realizacji obowiązków prawnych ciążących na Współadministratorach (art. 6 ust. 1 lit. c) RODO);
- e) odbiorcami danych osobowych mogą być podmioty zewnętrzne współpracujące z Współadministratorami, w tym podmioty realizujące Program, Biuro Mechanizmów Finansowych w Brukseli zarządzające programami ze środków EOG, przedstawiciele Państw-Darczyńców oraz podmioty, które świadczą usługi wsparcia informatycznego, prawnego, księgowego oraz audytu i ewaluacji Programu.
- f) dane osobowe będą przechowywane przez Współadministratorów w celu realizacji Programu i Umowy przez okres jej obowiązywania, a po jej zakończeniu przez okres trzech lat od zakończenia Programu, rozumianego jako przyjęcie przez Biuro Mechanizmu Finansowego w Brukseli końcowego sprawozdania z realizacji Programu;

- g) każdej osobie, której dane osobowe są przetwarzane, w zakresie wynikającym z przepisów prawa, przysługuje prawo żądania dostępu do swoich danych osobowych, ich usunięcia, sprostowania, ograniczenia przetwarzania lub przeniesienia do innego administratora, prawo złożenia sprzeciwu wobec ich przetwarzania, a także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (adres: ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) na ich niewłaściwe przetwarzanie;
- h) każdy ze Współadministratorów dokłada należytej staranności, by zapewnić bezpieczeństwo przetwarzania danych osobowych. Współadministratorzy zawarli porozumienie, na mocy którego określili zakres swojej odpowiedzialności w stosunku do obowiązków wynikających z RODO. Zasadniczo, każdy Współadministrator wykonuje obowiązki wynikające z RODO w zakresie danego obszaru Programu, za który jest odpowiedzialny na podstawie umowy z pozostałymi Współadministratorami. Tym samym, w stosunku do danych osobowych zawartych w Umowie, podmiotem odpowiedzialnym jest Operator. Niezależnie od powyższych uzgodnień, osoby, których dane dotyczą mogą wykonywać prawa wynikające z RODO wobec każdego ze Współadministratorów.

9.4. Grantobiorca zobowiązuje się do przekazania informacji zawartych w pkt. 9.1 lit a)-h) niniejszego artykułu ww. osobom których dane zostały udostępnione Współadministratorom w celu wykonania Umowy. Grantobiorca musi być w stanie wykazać spełnienie tego obowiązku na każde żądanie Operatora.

9.5. Zgodnie z art. 13 i 14 RODO Operator informuje, że:

- a) jest administratorem danych osobowych (imię, nazwisko, e-mail, numer telefonu) osób uprawnionych do reprezentowania Operatora, osób upoważnionych przez Operatora do składania oświadczeń wiedzy i woli (zgodnie z art. 12 pkt 10 niniejszej Umowy) oraz pracowników i współpracowników Operatora, których dane zostały ujawnione Grantobiorcy i w celu realizacji Umowy;
- b) przetwarza podane dane osobowe osób, o których mowa w pkt a) w związku z realizacją Umowy, w tym w szczególności w celach: kontaktowym, sprawozdawczym, promocyjnym i archiwizacyjnym, tj. na podstawie prawnie uzasadnionego interesu administratora danych (art. 6 ust. 1 lit f) RODO) oraz w celu realizacji obowiązków prawnych ciężących na administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c) RODO);
- c) dane osobowe będą przechowywane w celu realizacji Umowy przez okres jej obowiązywania, a po jej zakończeniu przez okres trzech lat od zakończenia Programu, rozumianego jako przyjęcie przez Biuro Mechanizmu Finansowego w Brukseli końcowego sprawozdania z realizacji Programu;
- d) każdej osobie, której dane są przetwarzane, w zakresie wynikającym z przepisów prawa, przysługuje prawo dostępu do swoich danych oraz ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania oraz prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych, a także prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (adres: ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) na ich niewłaściwe przetwarzanie. W przypadku składania żądań lub wątpliwości związanych z przetwarzaniem danych osobowych każda osoba może skontaktować się z administratorami danych pod adresami wymienionymi w punkcie 9.1.c).

9.6. Operator zobowiązuje się do przekazania informacji zawartych w pkt 9.5 lit. a)-d) niniejszego artykułu osobom reprezentującym Operatora oraz innym pracownikom i współpracownikom Operatora, których dane zostały udostępnione Grantobiorcy w celu wykonania Umowy.

9.7. [OPCJONALNIE] W przypadku przetwarzania danych osobowych w związku z realizacją projektu partnerskiego, Grantobiorca oświadcza, że zobowiąże Partner(ów) do przestrzegania właściwych przepisów o ochronie danych osobowych.

9.8. [OPCJONALNIE] Grantobiorca oświadcza, że Partner(zy) przekaze/przeکاżą osobom, których dane osobowe są udostępniane Operatorowi w ramach realizacji Umowy, informacje zawarte w pkt. 9.1 lit. a)-h) niniejszego artykułu oraz poinformuje te osoby o zakresie udostępnionych danych i źródle ich

pozyskania. Partner(zy) musi/muszą być w stanie wykazać spełnienie tego obowiązku na każde żądanie Operatora i/lub Grantobiorcy.

Artykuł 10: MONITORING, KONTROLA, EWALUACJA I AUDYT

10.1. Operator zastrzega sobie prawo do monitorowania, kontroli, ewaluacji i audytu realizacji zaplanowanych działań i osiągnięcia zaplanowanych rezultatów oraz prawidłowości i efektywności wykorzystania Grantu, a także prawidłowości dokumentowania prowadzonych działań i ponoszonych kosztów.

10.2. Grantobiorca zobowiązuje się poddać monitoringowi, kontroli i audytowi prowadzonym przez Operatora, BMF, Komitet Audytorów EFTA, Biuro Audytora Generalnego Norwegii lub osoby upoważnione do działania w ich imieniu, oraz umożliwić pełny i niezakłócony dostęp do wszelkich informacji, dokumentów, miejsc i obiektów, związanych z realizacją Umowy.

10.3. Monitoring, kontrole i audyt mogą być prowadzone w siedzibie Grantobiorcy lub w miejscu realizacji projektu oraz drogą pocztową, elektroniczną lub telefonicznie w okresie od dnia wejścia w życie Umowy do trzech lat po zakończeniu Programu, rozumianego jako przyjęcie przez BMF końcowego sprawozdania od Operatora.

10.4. Operator zastrzega sobie prawo do objęcia Projektu ewaluacją w okresie realizacji Programu, a Grantobiorca zobowiązuje się do aktywnej współpracy z Operatorem podczas realizacji działań ewaluacyjnych.

Artykuł 11: ZAKOŃCZENIE UMOWY PRZED CZASEM

11.1. Operator może wypowiedzieć Umowę przed czasem/ zakończeniem Projektu w następujących sytuacjach:

- a) kontrola projektu wykaże, iż zaplanowane działania nie są realizowane lub znacząco odbiegają od ustalonego harmonogramu o czym Grantobiorca nie poinformował Operatora w przewidzianym w p. 6.2 terminach;
- b) kontrola projektu wykaże, iż koszty ponoszone są niezgodne z zadeklarowanymi we Wniosku celami projektu i założeniami harmonogramu kosztów bez uzgodnienia tego z Operatorem;
- c) Grantobiorca, mimo wezwań Operatora, nie przedstawia sprawozdań z realizacji Projektu w przyjętych w Umowie terminach;
- d) Grantobiorca i/lub Partner w swoich działaniach narusza uniwersalne wartości poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, rządów prawa i ochrony praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości (zawartych w p. 3.1 niniejszej Umowy).

Artykuł 12: ZWROT CAŁOŚCI LUB CZĘŚCI GRANTU

12.1. Po zakończeniu realizacji Projektu Grantobiorca zobowiązany jest do zwrotu niewykorzystanej części Grantu, w terminie 14 dni roboczych od daty zatwierdzenia sprawozdania końcowego na rachunek bankowy wskazany przez Operatora.

12.2. Zarówno Operator, jak i BMF, może zażądać zwrotu całości lub części Grantu w następujących przypadkach:

- a) Grantobiorca i/lub Partner nie działa w interesie publicznym, nie przestrzega praw człowieka ani nie kieruje się w swoich działaniach wartościami demokratycznymi, w szczególności narusza uniwersalne wartości poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, rządów prawa i ochrony praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości;
- b) Grantobiorca nie rozpoczął realizacji Projektu w ciągu 3 miesięcy od ustalonej w art. 2 pkt 3 początkowej daty realizacji Projektu lub zaprzestał jego realizacji;
- c) Grantobiorca wykorzysta w całości lub w części przekazane środki na cel inny niż określony w Umowie w art. 2 pkt 1;

- d) stwierdzone zostanie, że Grantobiorca złożył podrobione, przerobione lub stwierdzające nieprawdę dokumenty i informacje, stanowiące podstawę przyznania Grantu;
- e) stwierdzone zostanie, że Grantobiorca złożył w sprawozdaniu okresowym lub końcowym podrobione, przerobione lub stwierdzające nieprawdę dokumenty i informacje;
- f) Grantobiorca odmówi poddania się monitoringowi, kontroli, audytowi lub ewaluacji lub utrudnia pełny i niezakłócony dostęp do wszelkich informacji, dokumentów, miejsc i obiektów związanych z realizacją Projektu podmiotom uprawnionym do prowadzenia takiego monitoringu, kontroli, audytu lub ewaluacji;
- g) Grantobiorca w ustalonym przez Operatora terminie nie doprowadzi do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w realizacji Projektu, w szczególności w wydatkowaniu środków Grantu lub [OPCJONALNIE] wkładu własnego;
- h) Grantobiorca nie złoży któregokolwiek z wymaganych sprawozdań z realizacji Projektu w ustalonym w Umowie terminie i mimo wezwań Operatora;
- i) Grantobiorca nie złoży któregokolwiek z wymaganych sprawozdań z realizacji Projektu w ustalonym w Umowie terminie i mimo wezwań Operatora;
- j) Operator nie zatwierdzi złożonego przez Grantobiorcę sprawozdania okresowego lub końcowego;
- k) wobec Grantobiorcy został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości lub Grantobiorca pozostaje w stanie likwidacji lub podlega zarządowi komisarycznemu, lub zawiesił swoją działalność lub dla Grantobiorcy ustanowiono kuratora lub jest przedmiotem postępowań o podobnym charakterze.

12.3. W przypadku wystąpienia którejkolwiek z sytuacji wskazanej pkt. 12.2 powyżej Operator zdecyduje o wysokości środków, które podlegać będą zwrotowi. Wysokość środków uzależniona będzie od osiągniętych rezultatów Projektu i okoliczności stanowiących podstawę zwrotu.

12.4. Grantobiorca w przypadkach, o których mowa w pkt. 12.2 powyżej zobowiązany jest zwrócić całość lub część Grantu, w kwocie określonej przez Operatora w pisemnym wezwaniu, w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania. Zwrot nastąpi przelewem na wskazany przez Operatora rachunek bankowy. Zwrócone środki zostaną zwrócone BMF lub wykorzystane w celu realizacji Programu, zgodnie z odrębnymi ustaleniami pomiędzy Operatorem a BMF.

12.5. Jeżeli Grantobiorca nie dokona zwrotu środków w żądanej przez Operatora wysokości i w wyznaczonym terminie, Operator będzie uprawniony do dochodzenia zapłaty kwoty wskazanej w wezwaniu, o którym mowa w pkt. 12.4, we własnym imieniu i na swoją rzecz, w tym podejmie czynności zmierzające do odzyskania należnej kwoty z wykorzystaniem dostępnych środków prawnych, w szczególności zabezpieczenia, o którym mowa w pkt. 3.6.

Artykuł 13: PRAWA AUTORSKIE I UDOSTĘPNIANIE UTWORÓW

13.1. Grantobiorca zapewni, gdy to będzie możliwe, przeniesienie na swoją rzecz w najszerszym możliwym zakresie praw do wartości niematerialnych i prawnych, w tym autorskich praw majątkowych do wszystkich utworów stworzonych lub nabytych za środki Grantu.

13.2. Grantobiorca zobowiązuje się do nieodpłatnego udostępniania utworów, o których mowa powyżej, w takim zakresie, w jakim wynika to z nabytych praw, z chwilą nabycia tych praw, wszystkim zainteresowanym osobom i podmiotom na warunkach licencji Creative Commons – Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 – Na tych samych warunkach, co oznacza możliwość dowolnego niekomercyjnego wykorzystania tych utworów, w tym ich kopiowania, rozpowszechniania i użytkowania, pod warunkiem podania autora utworu.

13.3. W przypadku upowszechniania wizerunku swoich przedstawicieli, w tym koordynatorów Projektu i innych osób zaangażowanych w jego realizację, a także uczestników i uczestniczek Projektu, Grantobiorca zobowiązuje się do uzyskania od tych osób stosownych zezwoleń. Zezwolenia te muszą zawierać także zgodę na upowszechnianie ich wizerunku przez Operatora do celów informowania o Programie.

13.4. [OPCJONALNIE w projektach partnerskich] W sytuacji rozpowszechniania wizerunku osób będących przedstawicielami Partnera/Partnerów Grantobiorca zapewni, aby Partner/Partnerzy uzyskali odpowiednie zezwolenia tych osób.

Artykuł 14: POZOSTAŁE POSTANOWIENIA

14.1. Grantobiorca przyjmuje do wiadomości, że w celach związanych z naborem, oceną wniosku oraz prezentacją wyników naboru (w tym w formie listy rankingowej), Operator przetwarza i publikuje w ramach realizacji Programu informacje obejmujące streszczenie Projektu oraz obszar realizacji Projektu, streszczenie rezultatów Projektu, oznaczenie kwot wydatkowanych w Projekcie, jak również informacje o ewentualnym rozwiązaniu Umowy z Grantobiorcą, bądź o zwrocie Grantu, w tym publikuje ww. informacje na stronie internetowej Operatora, na co Grantobiorca wyraża zgodę.

14.2. Grantobiorca przyjmuje do wiadomości, że Operator publikuje na stronie internetowej Operatora protokół ze spotkania ekspertów oceniającego wnioski złożone w ramach Programu.

14.3. W celach związanych z prowadzeniem naboru i oceną Wniosku oraz prezentacją wyników naboru i założeń projektów, na które zostały przyznane granty, a także rezultatów projektów zrealizowanych (tj. upublicznieniem informacji obejmujących pozycję Wniosku na liście rankingowej projektów wybranych do dofinansowania, streszczenie Projektu, określenie terenu jego realizacji, a także podsumowanie rezultatów Projektu, oznaczenie kwot wydatkowanych w projekcie, jak również informacje o ewentualnym rozwiązaniu Umowy z Grantobiorcą bądź o zwrocie Grantu) („Cele upublicznienia”) Grantobiorca:

- a) wyraża zgodę na wykorzystanie i publikację przez Operatora w ramach realizacji Programu fragmentów Wniosku, założeń projektowych oraz dokumentacji związanej z realizacją Projektu, w tym w szczególności sprawozdań, audytów, raportów z przebiegu realizacji Projektu, a także znaków towarowych w rozumieniu ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej;
- b) zobowiązuje się do uzyskiwania zgody na rozpowszechnianie wizerunku od przedstawicieli Grantobiorcy, koordynatorów Projektu oraz innych osób zatrudnionych i współpracujących przy realizacji Projektu, w tym także od osób biorących udział bądź koordynujących działania komunikacyjne związane z jego realizacją. Grantobiorca zobowiązuje się przekazywać lub udostępniać do wglądu Operatorowi powyższe zgody na jego żądanie. [OPCJONALNIE W PROJEKTACH PARTNERSKICH] W sytuacji, w której dotyczy to wizerunku osób udostępnionych przez Partnera, Partner jest zobowiązany do pozyskania takiej zgody oraz musi być w stanie wykazać spełnienie tego obowiązku na każde żądanie Operatora i/lub Grantobiorcy;
- c) zapewni uzyskanie zgód na rozpowszechnianie wizerunku od osób biorących udział w Projekcie, w zakresie niezbędnym do działań informacyjnych i promocyjnych Programu,
- d) udostępni Operatorowi wyniki Projektu mające cechy utworu zgodnie z treścią art. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych na podstawie i zgodnie z warunkami otwartej licencji Creative Commons „Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe” (CC BY-NC 4.0), co oznacza możliwość korzystania z tych utworów na warunkach licencji dostępnej na stronie <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>.

14.4. Operator oświadcza, że dokumentacja i informacje określone w pkt. 13.3 w zakresie wykraczającym poza Cele upublicznienia będą podlegać udostępnieniu jedynie w przypadku nałożenia obowiązku ich upublicznienia na Operatora przez uprawniony organ władzy państwowej lub sąd.

14.5. Grantobiorca ponosi pełną odpowiedzialność za efekty realizacji Projektu. Zarówno Operator, jak i BMF, nie ponoszą odpowiedzialności wobec osób trzecich i właściwych instytucji za jakiegokolwiek szkody powstałe w związku z realizacją Projektu, w tym szkody wynikające bezpośrednio lub pośrednio z działań podejmowanych przez Grantobiorcę. Grantobiorca ponosi pełną odpowiedzialność wobec osób trzecich i właściwych instytucji za wszelkie ewentualne szkody powstałe w związku z realizacją Projektu, w szczególności przyjmuje na siebie wyłączną odpowiedzialność za straty i szkody bądź inne

negatywne skutki spowodowane przez Projekt, w tym m.in. szkody wynikające z nieuprawnionego wykorzystania utworów objętych ochroną prawnoautorską na rzecz osób trzecich.

14.6. Grantobiorca zobowiązuje się nie dochodzić od Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, jego Sekretariatu, BMF w Brukseli, jak również przedstawicieli i pracowników tych instytucji („Instytucje EFTA”), oraz Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. J. Regulskiego, jakichkolwiek roszczeń odszkodowawczych za jakiegokolwiek szkody poniesione przez Grantobiorcę, odbiorców działań realizowanych w Projekcie czy osoby trzecie, a także zrzeka się jakichkolwiek tego rodzaju roszczeń zarówno istniejących obecnie, jak również mogących zaistnieć w przeszłości oraz zobowiązuje się zwolnić Instytucje EFTA oraz FRDL z odpowiedzialności za tego rodzaju roszczenia wysuwane przez osoby trzecie, nie wyłączając zaspokojenia tego rodzaju roszczeń osób trzecich przez Grantobiorcę, bez prawa regresu do Instytucji EFTA oraz FRDL.

14.7 Jeżeli Grantobiorca dokona jednostronnego rozwiązania Umowy z ważnych przyczyn, niedających się przewidzieć w chwili podpisywania Umowy, koszty kwalifikowane Projektu wykazane na dzień wypowiedzenia Umowy, mogą zostać uznane przez Operatora za poniesione po rozpatrzeniu przyczyn rozwiązania Umowy, i będą uwzględnione w rozliczeniu wydatkowania Grantu, o ile nie zostaną stwierdzone inne okoliczności uniemożliwiające ich rozliczenie.

14.8. Rozwiązanie Umowy wymaga formy pisemnej pod rygorem jego nieważności.

14.9. W przypadku, gdy z jakiegokolwiek przyczyny Operatorem Programu przestanie być Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego (FRDL), pełniącą rolę Lidera konsorcjum prowadzącego Program, wszelkie prawa i obowiązki Operatora wynikające z postanowień Umowy przejmie BMF, na co Grantobiorca wyraża zgodę. Wstąpienie BMF w prawa i obowiązki Operatora będzie skuteczne względem Grantobiorcy z chwilą pisemnego zawiadomienia Grantobiorcy przez BMF o przejęciu praw i obowiązków, na co Grantobiorca wyraża zgodę. Grantobiorca przyjmuje ponadto do wiadomości i akceptuje, że BMF w takiej sytuacji będzie uprawnione, na podstawie odrębnej umowy z innym operatorem, przekazać wszelkie prawa i obowiązki wynikające z Umowy wybranemu przez siebie nowemu operatorowi.

14.10. W razie wystąpienia sporów powstałych w związku z realizacją Umowy Strony będą dążyły do polubownego ich rozwiązywania.

14.11. W przypadku braku możliwości polubownego rozwiązania sporu, zostanie on rozstrzygnięty przez sąd właściwy dla siedziby Operatora.

14.12. Grantobiorca w złożonym Wniosku wskazał dane teleadresowe (adres do korespondencji, telefony, e-mail itp.) oraz osobę odpowiedzialną za realizację Projektu (koordynator). Grantobiorca zapewnia, że podany przez niego adres e-mailowy jest aktualny, a korespondencja elektroniczna będzie regularnie odbierana co najmniej 2 razy w tygodniu. Korespondencję i informacje przekazane zgodnie z powyższymi wskazaniem uważa się za skutecznie dostarczone, jeśli Grantobiorca nie powiadomił pisemnie Operatora o zmianach w tym zakresie. Poczta elektroniczna jest podstawową formą bieżącego kontaktu między Operatorem i Grantobiorcą. Informacje, uzgodnienia i zalecenia, a także wnioski o zmiany w Projekcie przekazane tą drogą stanowią formę pisemną i mają moc obowiązującą, jeśli warunki szczegółowe Umowy nie stanowią inaczej.

14.13. Strony ustalają, że:

a) Do uzgodnienia bieżących spraw wynikających z realizacji Umowy upoważnione są: ze strony Operatora:

Imię, nazwisko, funkcja, adres e-mail, telefon

ze strony Grantobiorcy:

Imię, nazwisko, funkcja, adres e-mail, telefon

b) Korespondencja związana z realizacją Umowy będzie kierowana na poniższe adresy:

Operator:	Grantobiorca:
(nazwa)	(nazwa)
(ulica)	(ulica)
(miejscowość)	(miejscowość)
(poczta)	(poczta)

14.14. Strony mogą dokonać zmiany osób upoważnionych do uzgadniania bieżących spraw wynikających z realizacji Umowy oraz adresów do korespondencji związanej z realizacją Umowy. W takim przypadku Operator lub Grantobiorca zobowiązani są do pisemnego i/lub mailowego powiadomienia o tym drugiej Strony w terminie 10 dni roboczych od dnia dokonania zmiany i wykonania obowiązków informacyjnych wobec tych osób, zgodnie z art. 9 ust. 3 i 5 Umowy.

14.15. Strony ustalają, że będą akceptować oświadczenia woli składane w formie dokumentowej, o ile Umowa lub przepis prawa nie wymaga składania oświadczeń woli w innej formie.

14.16. Umowa wchodzi w życie w dniu podpisania przez drugą ze Stron, z zastrzeżeniem art. 3.6.

14.17. Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

Operator

Imię i nazwisko

Podpis

Data _____

Imię i nazwisko

Podpis

Data _____

Grantobiorca

Imię i nazwisko

Podpis

Data _____

Imię i nazwisko

Podpis

Data _____

Załączniki:

1. Wniosek wraz z budżetem i harmonogramem działań
2. Plan działań komunikacyjnych
3. Zasady zarządzania finansowego w projekcie
4. Deklaracja wekslowa i wzór weksla
5. Wzór sprawozdania merytorycznego (okresowego i końcowego)
6. Wzór sprawozdania finansowego (okresowego i końcowego)
7. Oświadczenie Grantobiorcy do Umowy, w tym o kwalifikowalności podatku od towarów i usług (VAT)
8. Zasady ochrony danych osobowych personelu
9. Umowa partnerska [jeśli dotyczy]